

ZO OVERLEEF JE HET schoolplein

De tv-serie *De Luizenmoeder* maakte weer eens pijnlijk duidelijk dat het schoolplein een wereld vol ongeschreven wetten is. Doe dus snel je voordeel met deze achttien gouden schoolpleinregels, gegeven door experts.

#1

Behandel anderen zoals jij zelf behandeld wilt worden

'De belangrijkste regel is dat je met respect met elkaar omgaat,' zegt etiquette-deskundige Anne-Marie van Leggelo, eigenaar en oprichter van Het Etiquette Bureau. 'Of dat nu met je kind is of met andere ouders. Op een schoolplein komen een heleboel mensen samen. De een heeft een hoge functie bij een bank, de ander is huismoeder, de volgende is freelancer. Het is een afspiegeling van de maatschappij. Dat betekent dat er net als in het echte leven een heleboel terreur kan zijn. Laat jezelf niet meeslepen en behandel anderen zoals jij zelf behandeld wilt worden. Begroet elkaar, laat anderen in hun waarde, geef iedereen de ruimte.

Als ouder op een schoolplein ben je een voorbeeld voor je kind. Gedraag je daar ook naar.'

#2

Kom uit die auto

'Ik vind het vervelend als ouders in de auto op hun kind blijven wachten,' zegt Anne-Marie van Leggelo. 'Voor zichzelf en voor het kind. Het kan een keertje gebeuren dat je na een rotdag nergens meer zin in hebt, maar zet je eroverheen en kom uit die auto. Het is heel belangrijk om je kind dat warme welkom te gunnen. Anders voelt het heel duidelijk: papa of mama blijft liever in zijn of haar eigen wereldje. Dat is een vorm van schoolpleinvrees die je overdraagt op je kind. Heb je geen zin om met andere mensen te praten, dan zijn er andere manieren om je eigen weg te gaan. Je hóéft niet met andere ouders te praten. Over het schoolplein lopen, vriendelijk knikken en niks zeggen is ook prima. Wil je toch een keertje in de auto blijven zitten, communiceer dat dan van tevoren aan je kind. Zodat het erop ingesteld is dat jij niet op het schoolplein staat.'

#3

Deel je kwetsbaarheid en onzekerheden

'Griepjes, vakanties en zwemles zijn favoriete onderwerpen op het schoolplein,' aldus radio- en tv-presentatrice Sofie van den Enk, die samen met Eva Munnik de boeken *De Melkfabriek* en *De Schoolfabriek* schreef. 'Luchtig en positief, maar je mag soms best wat van jezelf laten zien. Mijn zoon was nogal aan het worstelen op school, maar toen we besloten om te switchen, was dat voor de meeste ouders in de klas een grote verrassing. De liefdevolle reacties daarop hebben me in positieve zin verbaasd. Je bent natuurlijk al een paar jaar 'ouders' als je op de basisschool komt. Ik had daarom het idee dat iedereen al heel goed was in het ouderschap. Mijn onzekerheden delen voelde daarom lastiger dan in de babytijd. Ik ben blij dat ik dat uiteindelijk toch heb gedaan.'

#4

Ga er niet van uit dat je weet hoe alles zit

'Je kunt niet iedereen kennen op het schoolplein en je weet dus niet wie nieuw is,' vertelt Sofie van den Enk. 'Wie is de au pair, de opa of toch de vader? Zulke aannames kunnen pijnlijk uitpakken als je een gesprekje aanknoopt. Ik zag dat pas na een tijdje in. Soms ben ik recalcitrant en begin toch een gesprek dat verder gaat dan een knikje. Je ziet in de ogen van ouders soms lichte paniek: ken ik deze vrouw? Dat vind ik leuk, maar je moet er een beetje mee oppassen.'

**GEEN TIJD OM OP SCHOOL
TE HELPEN? COMMUNICEER
DAT DAN DUIDELIJK AAN
HET BEGIN VAN HET JAAR**

#5

Heb vertrouwen in de juf of meester

'Vroeger werd de leerkracht gezien als een autoriteit,' zegt basisschoolleerkracht Rianne Sepers. 'Tegenwoordig word je niet meer gezien als deskundige, wat vaak onterecht is. Als leraar heb je er niet alleen een studie opzitten, je hoort ook bij een van de weinige beroepsgroepen die blijft doorleren. Je mag er vertrouwen in hebben dat leerkrachten het beste voor hebben met jouw kind. Iets meer respect zou fijn zijn, zowel in het klaslokaal als op het schoolplein.'

#6

Doe elk jaar ten minste één keer iets voor of op school

'Blijf bijvoorbeeld een keertje over, ga mee op schoolreis, versier de klas, rijd kinderen heen en weer naar excursies,' somt Anne-Marie van Leggelo een aantal willekeurige taken van hulpouders op. 'Heb je het daar echt te druk voor of laten de omstandigheden het niet toe, dan kun je daar niets aan doen. Je kunt niet van een CEO van een internationaal bedrijf verwachten dat hij of zij alles uit z'n handen laat vallen omdat er op luizen gecontroleerd moet worden. Maar communiceer dat dan alvast aan het begin van het jaar en laat blijken dat je wel waardering hebt voor de inzet van andere ouders. Geef voordat de zomervakantie begint bijvoorbeeld een flesje wijn aan de klassenouder die het hele jaar druk is geweest met die taak. Of probeer iets te doen wat wel kan, zoals het speelgoed wassen.'

#7

Stel jezelf voor aan andere ouders

'Wij zijn een tijdje terug verhuisd van Utrecht naar Zutphen, dus ik stond weer als nieuwe moeder op het schoolplein,' vertelt Brigiet Bluiminck, die samen met Manon Abbel het boek *Hoera!? Mijn kind gaat naar school* schreef. 'Ik durfde niet meteen overal bij te gaan staan en keek de kat een beetje uit de boom: wat voor clubjes zijn er, bij wie pas ik? Met drie kinderen volgde het eerste contact met andere ouders vrij snel. Wat ik daarbij belangrijk vind, is dat je je even aan elkaar voorstelt. Ik zie regelmatig dat mensen voor eeuwig' de moeder van Lisa' of 'de vader van Rik' blijven. Maar je hebt zelf ook een identiteit! Neem het voortouw en stel jezelf voor of stuur een appje: 'Hoi, ik ben Brigiet, hoe heet jij?' Dan breek je meteen het ijs.'

#9

Stel vragen in plaats van meteen te oordelen

'Bij de een thuis mag wel gesnoept worden, bij de ander niet. Bij de een mag er veel naar een scherm worden gekeken, bij de ander juist niet,' zegt opvoeddeskundige Inah Ritsema. 'Daar mag je je eigen gedachtes bij hebben, maar pas op dat je niet gaat veroordelen. Als je wilt dat je kind een burger wordt die om zich heen kijkt met een *open mind*, probeer dan waar te nemen in plaats van te bekritisieren. Hebben andere ouders gedachtes, leefwijzen of overtuigingen waar jij je over verwondert? Stel dan eens een vraag: 'Goh, hoe komt het...' Of: 'Hoe is dat voor jou?' Dat werkt veel beter dan zeggen: 'Bij ons mag dat niet, want ik vind schermen slecht.' We oordelen met z'n allen heel veel, maar we zouden veel meer moeten onderzoeken. Op die manier kunnen we nog heel veel mét en ván elkaar leren.'

LEUKE OUDERS HERKEN JE AAN EEN IETWAT VERMOEIDE BLIK EN EEN ZACHTE STEM

#8

Spreek leerkrachten niet op het schoolplein aan

'Tuurlijk mag je even vragen hoe Klaasjes dag was, als hij die ochtend niet zo lekker was,' zegt Rianne Sepers. 'Of vertellen dat je het leuk vindt dat er zo fijn is geknutseld. Wil je iets zwaarders bespreken, maak dan een afspraak. Loop naar de juf toe, zeg dat je iets wilt bespreken en vraag wanneer dat uitkomt. Het schoolplein is geen plek voor heftige gesprekken als: 'Ik hoor dat de groepjes zijn veranderd, maar ik wil niet dat Klaasje naast Pietje zit, want hij heeft een slechte invloed op hem.' Dat bewaar je voor een rustig een-op-eengesprek.'

#10

Niet met je fiets over het schoolplein racen

'Überhaupt niet fietsen!' roept Loes Heideman, die sinds twintig jaar als juf werkt, waarvan de laatste jaren in de groepen een en twee op een grote basisschool in Twente. 'Er lopen om half drie zo veel peuters, buggy's en opa's en oma's met nieuwe heupen op het schoolplein. Dat vraagt om ongelukken. Onze school staat naast een ROC. We maken weleens mee dat studenten in hun tussenuur over ons schoolplein - een sluipeggetje naar de Jumbo en de snackbar - lopen terwijl onze kleuters net buiten zijn. Het schoolplein is openbaar terrein, dus eigenlijk mag het gewoon. Even streng kijken helpt vaak wel, of vragen of ze de volgende keer om willen lopen.'

#11

Bewaar je conference calls voor een ander moment

'Bellende ouders vind ik not done op het schoolplein,' zegt Sofie van den Enk. 'Dat je nog even wat dingen afhandelt op je telefoon tot de kinderen naar buiten komen, oké, maar ik heb weleens een vader half over een kleuter heen zien tuimelen tijdens een kennelijk nogal onmisbare conference call. Dat vind ik gênant. Vooral voor die vader, en voor het kind is het zielig. Mag dat uurtje samen tussen opstaan, werk en school een klein beetje heilig blijven?'

#13

Blijf niet hangen nadat de bel is gegaan

'Op mijn school mogen de ouders de kinderen tot aan de deur van de klas brengen,' aldus Loes Heideman. 'Ze mogen er in principe niet in. De kinderen voelen zich hierdoor best stoer. Soms blijven de ouders op de gang hangen. Als de bel om half negen is gegaan, vraag ik of mijn 'hulpje' de deur wil dichtdoen. Dat is een hint. Kinderen en ouders zwaaien graag naar elkaar en dat is ook prima. Maar als de bel gaat, wil ik met de les beginnen en ouders die nog honderd keer zwaaien, leiden af. Of ik zeg tegen de klas: 'Zwaai allemaal nog één keer heel hard en roep: tot straks!' Dan gaan de ouders lachend weg.'

#12

Voer geen toneelstukjes op

'Wat ik heel irritant vind, zijn vaders die op het schoolplein de vader gaan uithangen,' zegt Gerard Janssen, auteur van bestsellers als *Dochters!*, *Zoons!* en *Vaders, hoe doen ze het toch?*. 'Die heel hard iets zeggen tegen hun kind om iedereen te laten horen hoe opvoedkundig ze bezig zijn. Moeders hebben daar ook weleens last van. Ik hou er ook niet van als ze met zo'n hysterisch kinderstemmetje tegen kinderen praten. 'Doe je tasje maar in je mandje.' Leuke ouders herken je aan een beetje vermoeide blik, een zachte stem en een weifelende houding.'

**STEL JEZELF AAN ANDEREN
VOOR! JE WILT TOCH
NIET EEUWIG 'DE MOEDER
VAN' BLIJVEN?**

#14

Zet op het schoolplein je Dalai Lama-pet op

'Even afhankelijk van hoe vaak je je kind haalt en brengt, sta je jaarlijks zo'n honderd uur op het schoolplein,' zegt Eva Munnik, journalist en co-auteur van het boek *De Schoolfabriek*. 'Die uren maak je voor jezelf een stuk dragelijker als je een beetje een Dalai Lama-pet opzet. Oordeel niet meteen en zoek niet overal iets achter. Die moeders die altijd in een klikje staan te giebelen? Ik kan je voor 99 procent garanderen dat ze je niet bewust buitensluiten of om jou lachen. En die moeder die volgens jou impliciet een steek onder water geeft met haar 'Goh, jouw Anne heeft wel een dunne jas aan vandaag', bedoelt dat vast niet zo rot. Zij worstelt zelf ongetwijfeld ook met allerlei vragen en onzekerheden. De boodschap is dat je lief over andere ouders moet denken en een beetje vertrouwen in de mensheid moet hebben.'

#15

Verruil je ochtendjas voor een normale outfit

‘Mensen denken al snel: ze moeten me maar nemen zoals ik ben,’ zegt Gonnie Klein Rouweler, imago- en etikettesdeskundige en director van Image Consultancy. ‘Maar als je een kind in de klas brengt, draag dan een normale broek en een jas. Die trek je net zo snel aan als een joggingbroek of ochtendjas. Als je wilt dat jouw kinderen er verzorgd uitzien, geef dan het goede voorbeeld. Je weet dat je je kind naar school moet brengen, dus ga op tijd uit bed. Dan hoeven je kinderen zich niet te schamen omdat jij er als een slons bij loopt. Kinderen kunnen gemeen zijn. Je wil toch niet dat je kind wordt gepest omdat zijn moeder in pyjama op het schoolplein staat?’

**LAAT JE PYJAMA
THUIS, JE WILT TOCH
NIET DAT JE KIND ZICH
VOOR JE SCHAAMT?**

#17

Laat kinderen lekker met elkaar spelen

‘Wat ik altijd vervelend vind, is als ouders heel star zijn als kinderen met elkaar willen spelen en er een pietluttige reden is waarom het niet kan,’ aldus Gerard Janssen. ‘Soms kan het echt niet, maar vaak is er wel iets te verzinnen waardoor het wel kan. Speelafspraken die in drievoud schriftelijk van tevoren moeten worden aangevraagd... Het is toch veel leuker als dat wat spontaner kan? Laat die kinderen lekker met elkaar spelen als ze daar zin in hebben.’

#16

Praat op het schoolplein niet over de juf of meester

‘Dat gebeurt wel, want mensen zoeken toch altijd bevestiging,’ zegt Inah Ritsema. ‘Het is makkelijk om een balletje op te gooien bij een groepje waarvan jij weet dat zij het eens zijn met jouw ideeën, maar je moet ook naar de kinderen toe laten zien dat je respect hebt voor de juf of de meester. Als jij boos de klas inrent om de juf of meester op haar of zijn nummer te zetten, dan blijft dat hangen bij de kinderen. Kinderen hebben geweldige voelsprietten: ze zien alles, ze horen alles. Ze spiegelen zich aan jou, dus alles wat jij doet of zegt, hoor of zie je later terug in de gesprekken of het spel van je kinderen. Wees je daarvan bewust als je er een opmerking over de juf, meester, andere ouders of kinderen uitflapt.’

#18

Kom niet te laat, maar ook niet te vroeg

‘Een aantal jaren geleden kwamen de ouders regelmatig te pas en te onpas de school binnen om hun kroost af te leveren. Soms al om tien over acht,’ zegt Loes Heideman. ‘Ook aan onze herhaaldelijke oproepen in de nieuwsbrief met het verzoek om pas om 8.20 uur naar binnen te komen, werd nauwelijks gehoor gegeven. Inmiddels hebben we er streng op toegezien dat de kinderen echt pas om 8.20 uur naar binnen gaan. Zo kunnen wij voor schooltijd nog voorbereidingen treffen voor de lessen. Nu staan de ouders en kids netjes te wachten.’